Maa-ja metsätalousvaliokunta

Vastaus asiantuntijapyyntöön;

HE 28/2017 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi metsästyslain muuttamiseksi

Arvoisat maa-ja metsätalousvaliokunnan jäsenet,

Olen lausunnossani keskittynyt hallituksen esityksen kahteen kohtaan(HE.n kohdat kursiivilla), jotka mielestäni toteutuessaan aiheuttaisivat kohtuutonta haittaa suurpetojen metsästykselle, Kuhmon alueen asukkaille ja elinkeinoille.

"Metsästyksen johtajaa koskevaa säännöstä täydennettäisiin siten, että pyyntiluvanvaraisten hirvieläinten lisäksi metsästyksen johtaja tulisi nimetä myös poikkeusluvanvaraisten suurpetojen suden, karhun, ilveksen ja ahman metsästyksessä."

Hallituksen esityksen mukaisella muutoksella olisi erittäin negatiiviset vaikutukset suurpetojen metsästykseen Kuhmossa, Kainuussa ja koko metsästyslain 8§ pykälän(paikkakuntalaisen vapaa metsästysoikeus) alueella. Yksistään Kuhmossa karhun metsästykseen osallistuu yli 600 metsästäjää. Näistä yli 400 on ulkopaikkakuntalaisia. Ilveksen metsästykseen osallistuu lähes sama määrä. Kuhmon alueelle karhu-ja ilveslupien hakijana on toiminut allekirjoittanut. Luvanhakija ottaa vastaan karhu- ja ilvesmetsälle halukkailta ilmoittautumislomakkeen(liite), jossa metsästykseen osallistuva sitoutuu noudattamaan lakia, asetuksia ja yhdessä sovittuja sääntöjä. Tapa on ollut toimiva ja hyväksi koettu jo useita vuosia. Tämä korostaa jokaisen metsälle osallistuvan henkilökohtaista vastuuta metsästystapahtumasta.

Kuhmon kaupungin alue on pinta-alaltaan 5 456,76 km2, joista valtion maita on noin puolet. Karhua ja ilvestä metsästetään koko Kuhmon alueella sekä valtion mailla, että yksityismailla. Alueen laajuus ja metsästykseen osallistujien määrä on niin suuri, että yhden metsästyksenjohtajan on mahdotonta valvoa metsästyksen sujuvuutta. Varsinkin karhun metsästys on perinteisesti yhden miehen ja koiran tai pienien porukoitten ja koirien kanssa tapahtuvaa metsästystä, jossa liikutaan tiettömillä ja usein laajoilla alueilla. Tämä perinteinen metsästysmuoto kuolisi uudistuksen myötä. Toisaalta, mikäli metsästyksen johtajalle tulisi samoja vastuita kuin hirven metsästyksen johtajalle, tuskin kukaan uskaltaisi ottaa kyseistä tehtävää vastaan tai edes toimia suurpetolupien hakijana.

Yli 400 ulkopaikkakuntalaista karhun metsästäjää tuo Kuhmoon suuren määrän rahaa ja monet palveluitten tuottajat(mökkivuokraajat, kaupat yms.) elävät sesonkiaikaa karhun metsästyksen alettua. Lisäksi monet ulkopaikkakuntalaiset karhunmetsästysseurueet ovat ostaneet mökkejä, maa-alueita ja muita tukikohtia Kuhmosta tuottaen Kuhmolle mm. kiinteistövero- ja muita tuloja. Mikäli metsästyksen johtaja vaaditaan jatkossa karhun metsästykseen, joudutaan metsästystapahtumat "pilkkomaan" siten, että vain pieni osa metsästäjistä pääsee yhdellä kertaa metsälle. Tämä aiheuttaa väistämättä sen, että kiinnostus karhun metsästystä kohtaan vähenee ja sitä kautta positiivinen vaikutus Kuhmolle heikkenee. Näin tulisi käymään myös muilla laajoilla karhunmetsästysalueilla.

Toivomme, että lakiesityksestä poistetaan suurpetojen metsästystä koskeva metsästyksen johtajan nimeämisvelvoite.

Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 34 a §. Pykälän 1 momentissa esitetään karhun, suden, ahman ja ilveksen houkuttelu ravintoa hyväksi käyttäen aina kielletyksi. Kielto ei koskisi sellaista yritystä, jonka kaupparekisteriin kirjattu toimiala on luontokuvaus- ja katselutoiminta. Suomen riistakeskus voisi myöntää poikkeuksia yllä sanotuista kielloista. Ravintohoukuttimien käyttöä voitaisiin rajoittaa valtioneuvoston asetuksella, jotta kieltoa ei kierrettäisi esimerkiksi pienpedoille tarkoitettuja haaskoja käyttämällä.

Suurpetojen ruokkiminen tulee kieltää kaikilta. Hallituksen esityksessä ravinnon käyttö suurpetojen houkuttelussa kiellettäisiin muilta paitsi tietyiltä yrityksiltä, jotka kaupparekisteriin ilmoittavat toimialakseen luontokuvaus-ja katselutoiminnan. Tämä olisi erittäin vahingollinen kirjaus.

Tällä hetkellä Kainuussa toimii useita ns. haaskayrittäjiä, jotka ovat valjastaneet luonnonvaraiset suurpedot omiksi tuotantoeläimikseen. Perusteena toiminnalle on pelkästään rahanahneus, joka ylittää kaiken inhimillisen järjen. Kainuun haaskayrittäjät ovat jo kohta kaksi vuosikymmentä kesyttäneet villejä suurpetoja ruokinnallaan. Ennen toiminta keskittyi karhujen ruokkimiseen, mutta viime vuosina myös susia on alettu ruokkimaan ympäri vuoden. Tällä ruokinnalla karhut ja sudet on saatu oppimaan, että ihmisen hajut liittyvät tarjolla olevaan helppoon ruokaan. Näin ollen karhujen ja susien pakoetäisyydet ihmistä kohtaan ovat koko ajan pienentyneet. Ruokittuja karhuja ja susia tavataan lähellä ihmisasutuksia. Nämä kesyyntyneet suurpedot, varsinkin sudet, ovat niitä, joitten takia suurpetoja vihataan esim. Kuhmossa. Kukaan ei halua sutta tai karhua omalle pihamaalleen, varsinkaan silloin kun omat lapset, lemmikit ja kotieläimet ovat samalla pihalla. Tosiasiassa ihminen omalla toiminnallaan(suurpetojen ruokinnalla) aiheuttaa näitä sosiaalisia ongelmia. Karuna esimerkkinä Kuhmosta lähtöisin ollut Saunajärven lauman sudet, joista kolme jouduttiin tappoluvilla poistamaan, koska kys. eläimet tulivat jatkuvasti ihmisten pihoihin helpon ruuan toivossa.

Suurpetojen ruokkiminen on aiheuttanut haittaa Kainuun metsäpeurapopulaatiolle. Tämä oikeasti maailmanlaajuisesti harvinainen eläin- metsäpeura- palasi Kuhmon Elimyssalolle 1960- luvulla Venäjän Karjalasta. Populaatio saatiin nousemaan 2001 vuoteen asti, jolloin metsäpeuroja oli Kainuussa 1700 kappaletta. Elimyssalon alue ja koko Itä-Kuhmo oli keskeistä vasomisaluetta metsäpeuroille. Suurpetojen haaskaruokinnan lisääntyminen 2000- luvun alkupuolella on aiheuttanut sen, että petojen määrä peurojen vasonta-alueilla on lisääntynyt ja peurat vähenneet rajusti. Kainuun metsäpeuroja on jäljellä enää vajaat 800 yksilöä. Poronhoitoalueen haaskakuvauspaikkojen läheisyydessä sama ilmiö on käynyt porotaloudessa. Suurpetojen aiheuttamat porovahingot ovat koko ajan kasvussa.

Karhunmetsästyksessä haaskojen eli ravintohoukuttimien käyttö on kiellettyä. On hyvä asia, että hallituksen esityksessä tulee esille, että ravintohoukuttimet yksiselitteisesti kielletään. On ristiriitaista, että suurpedoille tarkoitettuja haaskoja edelleen sallittaisiin karhun metsästysalueilla. Lakiesitys antaisi mahdollisuuden perustaa haaskapaikan, mikäli perustaa yrityksen ja ilmoittaa kaupparekisteriin tekevänsä luontokuvaus-ja katselutoimintaa. Yhdenvertaisen kohtelun takia yritykset olisivat samanarvoisia. Toisaalta Kuhmossa toimivat kolme suurinta haaskayrittäjää ovat koko ajan saaneet kohtuutonta markkinaetua muihin yrittäjiin nähden, koska Valtio(Metsähallitus) on perustanut heidän yrityksilleen rauhoitusalueita, joissa karhua ei saa metsästää. Lisäksi Metsähallitus on rakentanut teitä ja jopa tiesillan yhdelle yrittäjälle. Yksityismailla sijaitsevat yritykset ovat jääneet heikompaan asemaan Metsähallituksen vääristämän kilpailuedun takia. Kuhmossa toimivat haaskayrittäjät ovat tiettävästi ainoita Suomessa, jotka ruokkivat karhuja myös karhujen metsästysaikana. Muualla yrittäjät lopettavat ruokinnan 10.8., jotta karhuilla on aikaa levittäytyä laajemmille alueille, eikä näin ollen tule ongelmia metsästyksen kanssa.

Suurpetojen kuvaukseen tarkoitetut yritykset eivät välitä mistään ohjeistuksista tai eläinten oikeuksista ja biologiasta. Haaskoina käytetään yleisesti mm. sikaloissa kuolleita sikoja. Näillä kuolleilla tuotantoeläimillä on käytetty erilaisia lääkkeitä mm. antibiootteja ennen kuolemaa. Nämä lääkeaineet kulkeutuvat haaskapaikalla suurpetoihin, mutta myös pienpetoihin ja lintuihin. Lisäksi Kuhmossa olevat katseluyrittäjien haaskat ovat vesistöjen äärellä ja haaskojen hajoamistuotteet kulkeutuvat vesistöjen kautta laajalle alueelle. Missään muussa yritystoiminnassa ei ole sallittua vastaava ympäristön paskaaminen. (liite kuvat)

Haaskojen pito aiheuttaa suurpetojen kesyyntymistä, siitä seuraa petojen pihakäyntejä ja tästä kaikesta seuraa petovihaa. Suurpetokannat säilyvät parhaiten elinvoimaisina, jos niiden annetaan elää mahdollisimman luonnonvaraisina. Suomen suurpetojen tulisi saada olla ja elää luonnosta itse ruokansa hankkivina eläiminä. Toivomme, että suurpetojen ruokkiminen kielletään kaikilta.

Kuhmossa 26.4.2017

Timo Klemetti

ILMOITTAUTUMINEN SUOMEN RIISTAKESKUKSEN VUONNA 2016 MYÖNTÄMÄN METSÄSTYSLAIN 41 A §:N MUKAISEN POIKKEUSLUVAN NOJALLA TAPAHTUVAAN KARHUN METSÄSTYKSEEN KUHMOSSA

Ilmoittaudun Suomen Riistakeskuksen Timo Klemetille myöntämän poikkeusluvan (päätös nro 2016-1-700-02442-5) nojalla tapahtuvaan karhun metsästykseen Kuhmossa. Olen maksanut ilmoittautumismaksun 10 euroa pyyntiluvan saajan tilille nro FI4910585000103190 ja sitoudun noudattamaan seuraavia sääntöjä:

1. Karhun metsästys tapahtuu pyyntiluvan saajan nimeämän metsästyksenjohtajan johdolla. **Metsästys alkaa 20.8.2016 klo. 00.00**

1. Karhun metsästykseen saa osallistua henkilö, jolla on pyyntilupa-alueella oikeus metsästää karhua ja joka on maksanut ilmoittautumismaksun ja toimittanut tämän ilmoituksen allekirjoitettuna pyyntiluvan saajalle. Kuitti ilmoittautumismaksusta tai sen jäljennös on pidettävä mukana metsästettäessä.

1. Karhua saa metsästää vain alueella, johon pyyntilupa on myönnetty. Metsästäjä on itse vastuussa siitä, että hän metsästää alueella, jota pyyntilupa koskee ja jossa hänellä on oikeus metsästää karhua. Metsästäjä vastaa myös oman metsästyksensä laillisuudesta (ampumakoe, ase, patruunat, metsästyskortti ja muut metsästykseen liittyvät säädökset).
   HUOM !!! Pyyntiluvasta on rajattu pois Vartiuksessa Erilammen eteläpuolella oleva n. 450 ha:n, Kivikiekissä Jakolammen itäpuolella oleva n. 1100 ha:n ja Viiksimossa Piilojärven pohjoispuolella oleva n. 900 ha:n luontokuvausalueet, joilla ei saa metsästää. Metsästyskielto koskee myös paikallisia.

1. Metsästäjän on varmistuttava ennen karhun ampumista, että pyyntilupia on vielä käyttämättä. Ampuja on vastuussa, jos hän metsästää karhua pyyntilupien käyttämisen jälkeen.

1. Pyyntiluvan saajalla on karhupalvelunumero(***HUOM!!! numero muuttunut viime vuodesta***), **0456932694**, josta selviää, voiko karhun metsästäjä metsästää eli onko pyyntilupia käyttämättä. **Molempien karhumetsästyslohkojen viimeisen pyyntiluvan mukaisen karhun ampumiseen tarvitaan pyyntiluvan saajan nimeämän metsästyksenjohtajan erillinen lupa**, jonka saa puhelinnumerosta(***HUOM!!!numero muuttunut viime vuodesta***) **0456932639**. Pyyntiluvan saaja ilmoittaa kaatotilanteesta säännöllisin väliajoin myös tiedotusvälineissä. Epäselvissä tapauksissa metsästyksenjohtaja voi keskeyttää metsästyksen.

1. Jos ampuja haavoittaa karhun, hänen on ilmoitettava siitä välittömästi poliisille (Metsästysasetus 666/93 40 §) ja metsästyksenjohtajalle. Ampuja vastaa karhun etsinnästä ja on velvollinen hälyttämään paikalle parhaat mahdolliset koirat sekä kokeneet metsästäjät

1. **Ilmoitus karhun kaatamisesta on tehtävä välittömästi karhupalvelunumeroon ja metsästyksen johtajalle sekä lisäksi kirjallisesti luvan saajalle**. Ilmoituksessa on mainittava tarkka paikka (GPS-koordinaatit, mieluiten ETRS-TM35FIN -tasokoordinaatit) ja kellonaika, milloin kaato on tapahtunut.

1. Saalis kuuluu ampujalle, mutta seuruemetsästyksessä seurue päättää saaliin jaosta. Epäselvissä ja riitatapauksissa pyyntiluvan saaja päättää siitä, kuka saa saaliin.

2. Saaliiksi saadusta karhusta on otettava RKTL:n tarvitsemat näytteet ja toimitettava ne luvanhaltijalle tai suoraan RKTL:lle (ohje kääntöpuolella). Pyynnin yhteydessä tehdyistä karhun pentuehavainnoista on ilmoitettava Kuhmon rhy:n petoyhdysmiehille tai luvanhaltijalle.

_____ PAIKKA

____.____.2016 PÄIVÄMÄÄRÄ

_____ ALLEKIRJOITUS

_____ LÄHIOSOITE

_____ NIMENSELVENNYS

_____ POSTINRO POSTITOIMIPAIKKA

_____ SÄHKÖPOSTI

_____ PUHELIN

Palautusosoite : Timo Klemetti, Nivantie 309, 89900 Kuhmo
tai sähköpostilla: timo.klemetti82(at)gmail.com

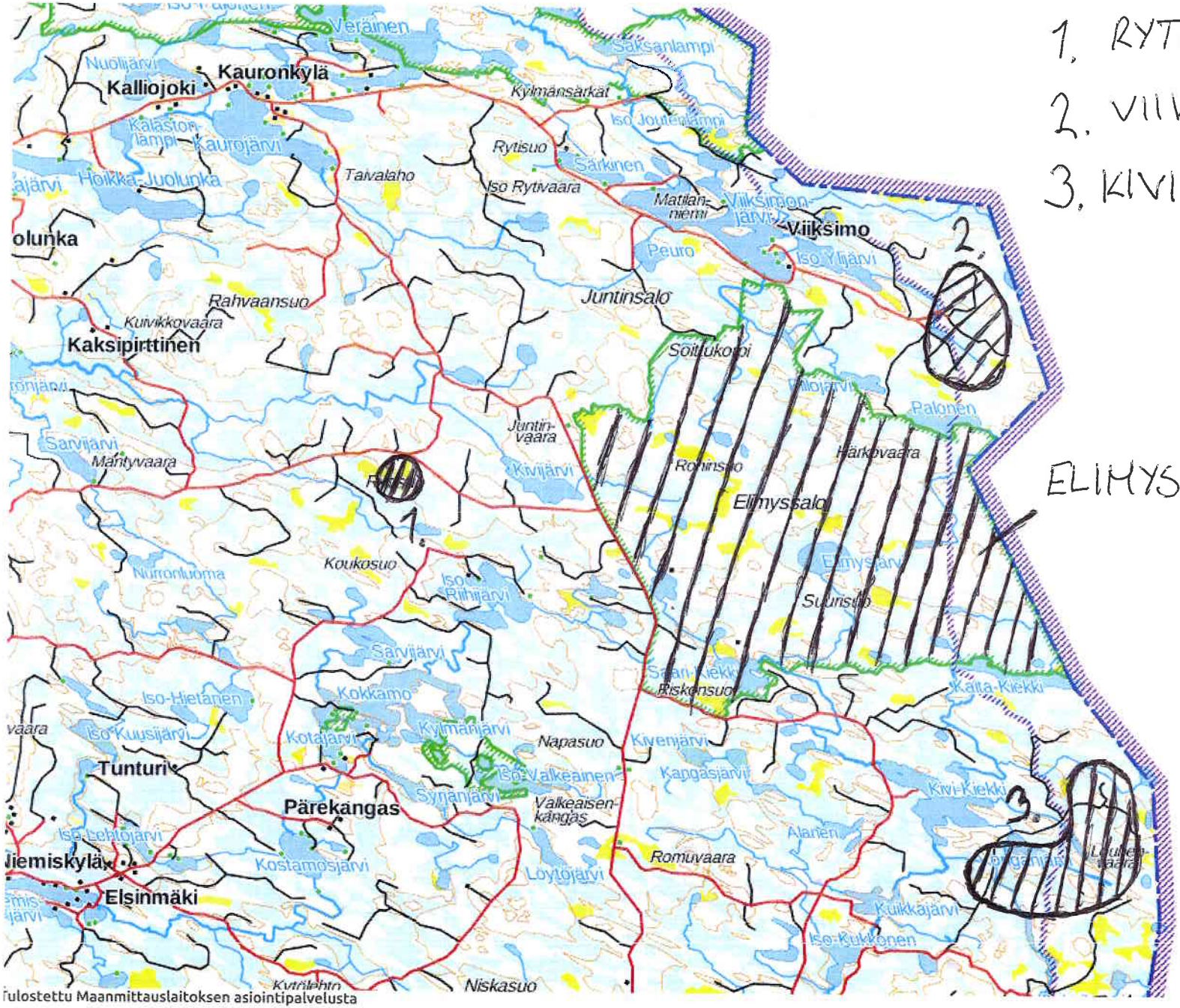

1. RYTISUON HAASKA
2. VIIKSIMON HAASKAT
3. KIVIKIEKIN HAASKAT.

ELIMYSSALO

Tulostettu Maanmittauslaitoksen asiointipalvelusta